

निवडक

मुसळधार पावसामुळे वाडा कोसळला

श्रीवर्धन : श्रीवर्धन तालुक्यातील ग्रुप ग्रामपंचायत वेळस हद्दीत गुरुवारी (दि.२३) रात्री झालेल्या मुसळधार पाऊस आणि वादळी वाऱ्यामुळे मोठे नुकसान झाले आहे. येथील रहिवासी रम्य तोडणकर यांच्या मालमत्ता क्रमांक ३५७ असलेल्या वाड्याचे छत पूर्णपणे कोसळले आहे. या वाड्यात घरगुती स्तरावर काजू प्रक्रिया उद्योग चालवला जात होता. रात्री झालेल्या संततधार पावसामुळे वाड्याचे छत कोसळून आतील सर्व यंत्रसामग्री नुकसान झाले आहे. यामुळे काजू उद्योगातील मशिन व साहित्याचे नुकसान झाले असून व्यवसाय ठप्प झाला आहे. घटनेची माहिती मिळताच तलाठी यांनी घटनास्थळी भेट देऊन नुकसानीचा पंचनामा केला आहे. प्रशासनाने त्वरित आर्थिक मदत द्यावी, अशी मागणी तोडणकर कुटुंबीयांकडून होत आहे.

नेरळ परिसरात पर्यटकांसाठी सूचना फलक

नेरळ : नेरळ आणि परिसरातील फोटोग्राफची संघटना असलेल्या नेरळ फोटोग्राफर असोसिएशनकडून तालुक्यातील धबधब्यांच्या ठिकाणी वर्षासहलीसाठी येणारे पर्यटकांच्या अपघाताची शक्यता असते. त्यामुळे पर्यटकांना त्या-त्या धबधब्यांची माहिती असावी आणि कोणताही अपघात होऊ नये यासाठी असोसिएशनकडून नेरळ परिसरातील धबधब्यांवर फलक लावण्यात आले आहेत. नेरळ परिसरात अनेक धबधबे असून या पाणवट्यांचे ठिकाणी पर्यटक वर्षासहलीसाठी येत असतात. त्यात बहुसंख्य ठिकाणी असलेल्या धबधब्यांवर येणारे पर्यटक हे नव्याने त्या भागात आलेले असतात. त्यामुळे अपघात होऊन पर्यटकांचे नुकसान होऊ नये यासाठी मागील वर्षाप्रमाणे यावर्षी देखील पर्यटकांच्या सुरक्षिततेसाठी सूचना फलक लावण्याचे निर्णय घेतला होता. त्यानुसार नेरळ येथे पोलीस अधिकारी राहुल वारोटे यांनी नेरळ येथील हुतात्मा चौकात नेरळ फोटोग्राफर असोसिएशनच्या या उपक्रमाचे कौतुक केले. यावेळी अध्यक्ष चेतन केळकर, सचिव दिलीप मसने, खजिनदार गणेश वेहेले, अमेय चंदन, महेश कडव, दुर्वास सोनावणे यांच्यासह सर्व फोटोग्राफर सहभागी झाले होते.

बळीराजा लावणीच्या कामात व्यस्त

तळा : तळा तालुक्यात भातशेती लावणीच्या कामात सध्या बळीराजा व्यस्त असल्याचे चित्र पहायला मिळत आहे. यावर्षी पावसाने उशिरा हजेरी लावून पुन्हा मधेच दडी मारल्याने शेतीच्या कामात अनेक अडचणी आल्या. शेतकऱ्यांना धुळवाऱ्याची पेरणी करताच आली नाही.

अनेकांनी चिखलपेरा केला तर काहींनी राहू पध्दतीने पेरणी केली. जून महिन्यात समाधानकारक पाऊस न झाल्याने तळ्यामध्ये जुलै महिन्यापासून भात शेतीच्या लागवडीला सुरुवात झाली. यावर्षी तालुक्यात १०५० हेक्टरवर भातशेतीची लावणी करण्यात येणार आहे. आतापर्यंत तळा तालुक्यात अंदाजे सरासरी ५० टक्केपर्यंत पावसाची नोंद झाली आहे. एकंदरीत परिस्थिती समाधानकारक असून शेतकरीवर्ग लावणीच्या कामात व्यस्त आहे. अंदाजे १० दिवसांत लावणीची कामे आटोपतील असे शेतकरी वर्गातून बोलले जात आहे. पाऊस आजपर्यंत चांगला पडत आहे. त्यामुळे शेती चांगली आहे. तालुक्यात भातशेती क्षेत्रात तंत्रज्ञानाचाही शेतकरी वर्ग वापर करत असून चारसूत्री भातशेती लागवड, सामुहीक शेती, बचतगटांनी केलेली सामुहीक शेती यामुळे अनेक दृष्टीने वेळ व मजुरांची बचत होते. त्याच बरोबर उपज्रातही वाढ होत असल्याने शेतकरीवर्ग कृषी विभागाच्या मार्गदर्शनाखाली सामुहिक शेतीकडे वळत असल्याचे चित्र पहावयास मिळत आहे.

उपवासाच्या पदार्थांची बाजारात रेलचेल

। खांदी कॉलनी । प्रतिनिधी ।
आषाढी एकादशी असल्याने पनवेल शहरातील भाजी मार्केटमध्ये उपवासासाठी लागणाऱ्या पदार्थांची मोठी गर्दी पहायला मिळत आहे. विठ्ठल भक्तांसह अनेक नागरिक एकादशीचा उपवास करणार असल्याने रताळी, शेंगा, बटाटे, रताळ्याची पाने तसेच इतर उपवासासाठी उपयोगी भाजीपाला खरेदीसाठी महिला वर्ग मोठ्या संख्येने बाजारात दाखल झाला आहे. सकाळपासूनच बाजारपेठेत ग्राहकांची वर्दळ वाढली असून विक्रेत्यांनीही खास उपवासासाठी लागणाऱ्या ताज्या भाज्या व कंदमुळे विक्रीसाठी उपलब्ध करून दिली आहेत. विशेषतः रताळी आणि शेंगांना ग्राहकांकडून मोठी मागणी असल्याचे विक्रेत्यांनी सांगितले.

विद्यार्थ्यांवर लाठीमार करणारे सरकार लोकशाहीचे मारेकरी

। चणेरा । प्रतिनिधी ।

भारत हा लोकशाहीप्रधान देश आहे. प्रत्येक नागरिकाला आणि विद्यार्थ्याला शांततेच्या मार्गाने आंदोलन करण्याचा घटनात्मक अधिकार आहे. मात्र, सत्तेच्या मस्तीत असलेल्या केंद्र सरकारने हा अधिकारच हिरावून घेतला आहे. नीट पेपरफुटी प्रकरणी न्याय मागणाऱ्या विद्यार्थ्यांवर अमानुष लाठीमार करण्यात आला. ही लोकशाही नसून दडपशाही आहे, असा घणाघाती आरोप शेतकरी कामगार पक्षाच्या प्रवक्त्या चित्रलेखा पाटील यांनी केला. रोहा येथील शासकीय विश्रामगृहात पत्रकारांशी संवाद साधताना बोलत होत्या.

यावेळी त्यांनी केंद्रसरकारवर

जोरदार हल्लाबोल करताना सांगितले की, विद्यार्थ्यांच्या भवितव्याशी खेळ करणाऱ्यांना सरकार पाठीशी घालत आहे. लाखो विद्यार्थ्यांचे नुकसान झाले, अनेक कुटुंबे उध्वस्त झाली; तरीही सरकारला त्याची साधी खंत नाही. अनेक दिवस विद्यार्थ्यांच्या न्यायासाठी आंदोलन करणाऱ्या

सोनम वांगचुक यांचीही सरकारने दखल घेतली नाही. त्यामुळे पंतप्रधानांनी नैतिक जबाबदारी स्वीकारून केंद्रीय शिक्षणमंत्री धर्मेंद्र प्रधान यांचा तात्काळ राजीनामा घ्यावा. तसेच चित्रलेखा पाटील म्हणाल्या, आंदोलन दडपण्यासाठी केंद्रीय यंत्रणांचा वापर करून विद्यार्थ्यांवर

“रायगडातील युवकांनी केवळ सोशल मीडियावर संताप व्यक्त करून उपयोग नाही. विद्यार्थ्यांच्या भविष्याचा प्रश्न आहे. रायगडातील विद्यार्थी सुज्ञ आहेत. योग्य वेळी लोकशाही मार्गाने रस्त्यावर उतरून आपल्या हक्कासाठी लढतील. राज्यात अनेक आंदोलने झाली; मात्र, विद्यार्थ्यांवर असा लाठीचार्ज यापूर्वी कधी झाला नव्हता. समन्वयीत मार्गाने आंदोलन करा; अन्यथा झाला तर शेकाप तुमच्या पाठीशी खंबीरपणे उभा राहील.”

– चित्रलेखा पाटील, शेकाप प्रवक्त्या

लाठीचार्ज करण्यात आला. पण आता देशातील युवक आणि विद्यार्थी संतप्त झाले आहेत. संपूर्ण

देशात असंतोषाची लाट आहे. सत्तेच्या मस्तीत वावणाऱ्या सरकारला जनता आगामी काळात धडा शिकवेल.

स्मार्ट मीटरवरून सरकारला इशारा स्मार्ट मीटरच्या मुद्द्यावरही चित्रलेखा पाटील यांनी सरकारवर टीका केली. मुख्यमंत्र्यांनीच सकत्री नसल्याचे सांगितले असताना नागरिकांवर अडाणी नावाचा लॅंग्विज खोत सध्या जबरदस्तीने स्मार्ट मीटर लावले जात आहेत. नागरिकांनी या सक्तीला विरोध केला पाहिजे लाईट बिले यांची होळी केली पाहिजे. जर कुणी जबरदस्तीने स्मार्ट मीटर बसविण्याचा प्रयत्न केला, तर शेकाप कार्यकर्ते नागरिकांच्या पाठीशी उभे राहतील आणि जशास

शिक्षणमंत्र्यांचा तात्काळ राजीनामा घ्या: शेकाप प्रवक्त्या चित्रलेखा पाटील

तसे उत्तर देतील, असा इशारा त्यांनी दिला.

शेकापचा वर्धापन दिन म्हणजे आमच्यासाठी पंधरीची वारीफ शेकापच्या आगामी वर्धापन दिनाबाबत बोलताना पाटील म्हणाल्या, शेतकरी कामगार पक्षाचा वर्धापन दिन म्हणजे आमच्यासाठी पंधरीची वारी आहे. पक्षाचा इतिहास, महापुरुषांचेचिचारा आणिसंघर्षाची परंपरा यांचे स्मरण करण्याचा तो दिवस आहे. यंदाचा वर्धापन दिन त्या निष्ठाप २० विद्यार्थ्यांना समर्पित करण्यात येत असून, रोहा तालुक्यातून सुमारे दोन हजार कार्यकर्ते या कार्यक्रमात सहभागी होतील असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

अॅड. दत्ता पाटील लॉ कॉलेजमध्ये विधी साक्षरता

। अलिबाग । प्रतिनिधी ।

जनता शिक्षण मंडळ संचलित अॅड. दत्ता पाटील लॉ कॉलेज, अलिबाग आणि जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, रायगड-अलिबाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयाच्या जयवंत केळुसकर सभागृहात विधी साक्षरताशिबिर आयोजित करण्यात आले होते. कार्यक्रमाला अध्यक्ष अॅड. गौतम पाटील यांनी आयोजनासाठी मार्गदर्शन करून शुभेच्छा दिल्या. या शिबिरात बालकांसाठी सुलभ कायदेशीर सेवा योजना-२०२४, डॉन, अमली पदार्थमुक्त भारत अभियान, कार्यस्थळी महिलांच्या लैंगिक छळ प्रतिबंध, मनाई व निवारण अधिनियम, २०१३ या विषयांवर मार्गदर्शन करत विद्यार्थ्यांना कायदेशीर हक्क, महिलांच्या संरक्षणासाठी असलेल्या तरतुदी तसेच जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणामार्फत उपलब्ध मोफत कायदेशीर सहाय्याची माहिती दिली.

विधी सेवा प्राधिकरण, रायगड-अलिबाग यांनी बालकांसाठी सुलभ कायदेशीर सेवा योजना-२०२४ तसेच कार्यस्थळी महिलांच्या लैंगिक छळ प्रतिबंध, मनाई व निवारण अधिनियम, २०१३ या विषयांवर मार्गदर्शन करत विद्यार्थ्यांना कायदेशीर हक्क, महिलांच्या संरक्षणासाठी असलेल्या तरतुदी तसेच जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणामार्फत उपलब्ध मोफत कायदेशीर सहाय्याची माहिती दिली.

अॅड. चंद्रशेखर कामथे, प्रमुख, यांनी डॉन २०२५ अमली पदार्थ मुक्त भारत अभियान या विषयावर मार्गदर्शन करत अमली पदार्थांचे दुष्परिणाम, त्यावरील कायदेशीर कारवाई तसेच युवकांनी व्यसनमुक्त समाज घडविण्यासाठी घ्यावयाची जबाबदारी याविषयी सविस्तर विवेचन केले. अॅड. चित्रांत पाटील, पॅनेल वकील यांनी बाल लैंगिक अत्याचार संरक्षण कायदा, २०१२ या विषयावर मार्गदर्शन करत बालकांच्या

संरक्षणासाठी असलेल्या कायदेशीर तरतुदी, गुन्हांचे स्वरूप, तक्रार नोंदविण्याची प्रक्रिया आणि समाजाची जबाबदारी याबाबत विद्यार्थ्यांना माहिती दिली. यावेळी विद्यार्थ्यांनी उपस्थित केलेल्या विविध प्रश्नांची मान्यवरांनी समाधानकारक उत्तरे देत शंकांचे निरसन केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. डॉ. संदीप घाडगे यांनी केले. महाविद्यालयाच्या विधी सहाय्य समिती मार्फत या शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमास प्रभारी प्राचार्या डॉ. नीलम हजारे आणि प्रा.नीलम म्हात्रे यांचे मार्गदर्शन लाभले. यावेळी प्रा. चिन्मय राणे, प्रा. पिथुषा पाटील, प्रा. कौशिक बोडस, प्रा. सुरज पुरी, प्रा. हर्षदा चवले, शिक्षकेतर कर्मचारी तसेच विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

● आषाढी एकादशीचे औचित्य साधून अलिबागमधील पीएनपी होली चार्डल्ड शाळेच्या वतीने दिंडी काढण्यात आली होती. यामध्ये विद्यार्थी (छायाचित्र- समीर मालोटे)

● आषाढी एकादशीचे औचित्य साधून अलिबागमधील आत्मनिर्भर पालक संचलित विशेष मुलांच्या शाळेच्या वतीने दिंडी काढण्यात आली होती. यामध्ये विद्यार्थी विठ्ठल, रघुमाई, वारकऱ्यांच्या वेषात सहभागी होऊन विठू नामाच्या गजरात तल्लीन झाले होते. (छायाचित्र - समीर मालोटे)

कोनायन्सस स्कूलची भक्तीमय दिंडी

। पेण । प्रतिनिधी ।

आषाढी एकादशीच्यानिमित्ताने पेण येथील कोनायन्सस इंग्लिश मिडियम स्कूलच्या वतीने शाळेपासून चावडी नाका येथील गणपती मंदिरापर्यंत भव्य प्रतिकात्मक दिंडीचे आयोजन करण्यात आले.

आषाढी एकादशीच्या पारवर्षभूमीवर सकाळपासूनच शाळेच्या परिसरात दिंडीची लगबग सुरू होती. विठ्ठल-रघुमाई, संत ज्ञानेश्वर, संत तुकाराम, संत नामदेव, संत मुक्ताई, यांच्यासह विविध संत-महात्म्यांच्या वेशभूषेत सजलेले बाळगोपाळ या दिंडीमध्ये सहभागी झाले होते. विद्यार्थ्यांच्या गळ्यात आळंदी ते

पंढरपूर या वारी मार्गावरील विविध ठिकाणांचे माईलस्टोन घालून प्रतिकात्मक दिंडीमार्ग साकारण्यात आला होता. त्यामुळे या दिंडीला आकर्षक स्वरूप प्राप्त झाले. पेण चावडी नाका येथील गणपती मंदिरात दिंडीचे स्वागत पेणच्या नगराध्यक्षा प्रितम पाटील, नगरसेविका अंजली जोगळेकर यांनी केले. यावेळी

त्यांनी शिक्षकांसोबत फुगडी खेळत आषाढी एकादशीच्या उत्सवाचा मनमुराद आनंद घेतला. या दिंडीमध्ये अध्यक्ष डॉ. मनीष वनगे, उपाध्यक्ष अॅड. मोशे नेने, डॉ. सोनाली वनगे, प्रकाश गुरव, भूषण कडू, मिशेल शहा, जेमीना शिरपुरवाला, सुप्रिया वेळंडकर यांच्यासह शिक्षकवृंद विद्यार्थी सहभागी झाले होते.

चिमुकल्यांच्या दिंडीतून अवतरली पंधरीची भक्ती श्रीकृपा स्कूलमध्ये रंगला आषाढी एकादशीचा सोहळा

। चौल । प्रतिनिधी ।

आषाढी एकादशीचे औचित्य साधत रेवडंडा येथील श्रीकृपा इंग्लिश मिडियम स्कूलमध्ये शुक्रवारी (दि.२४) विठ्ठलभक्तीचा अनोखा सोहळा रंगला. वारकरी वेशातील चिमुकले, विठ्ठल-र-हविमणीच्या आकर्षक वेशभूषा, डोक्यावर तुळशी वृंदावन आणि मुळी अखंड विठ्ठलनाम अशा भक्तिमय वातावरणात शाळा अक्षरशः पंधरीमय झाली होती. विविध सांस्कृतिक उपक्रमांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना वारकरी परंपरा आणि आषाढी एकादशीचे महत्त्व समजावून सांगण्यात आले. आषाढी एकादशीनिमित्त लाखो वारकरी पंढरपूरच्या दिशेने मार्गस्थ होत

असताना, विद्यार्थ्यांनाही या समृद्ध परंपरेची ओळख व्हावी या उद्देशाने

श्रीकृपा इंग्लिश मिडियम स्कूलमध्ये विशेष कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. शाळेतील सर्व विद्यार्थ्यांनी उत्साहाने सहभाग घेत विठ्ठलनामाचा गजर करत वातावरण भक्तीरसाने भास्वन टाकले. याप्रसंगी शाळेची आकर्षक फुलानी सजावट करण्यात आली होती. टाळ-मृदंगाच्या तालावर अभंग सादर करण्यात आले, तर चिमुकल्या वारकऱ्यांनी पारंपरिक वेशभूषेत दिंडीचा अनुभव साकारला. विद्यार्थ्यांच्या सादरीकरणाने उपस्थित पालक आणि शिक्षकही भारावून गेले.

मुख्याध्यापिका रिया झावरे यांच्या मार्गदर्शनाखाली कार्यक्रम उत्साहात पार पडला. शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांनी फेर धरून, फुगड्या खेळून आणि विठ्ठलनामाचा गजर करत आनंदोत्सव साजरा केला. भगवा ध्वज, तुळशी वृंदावन आणि भक्तीमय वातावरणामुळे संपूर्ण शाळा परिसर विठ्ठलमय झाला होता. यावेळी शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांना वारी, दिंडी आणि संत परंपरेचे महत्त्व सोप्या भाषेत समजावून सांगितले. कार्यक्रमाच्या यशस्वी आयोजनासाठी मुख्याध्यापिका रिया झावरे, शिक्षिका

“विद्यार्थ्यांना केवळ पुस्तकातील ज्ञान नव्हे, तर आपल्या संस्कृती, परंपरा आणि मूल्यंही ओळख व्हावी हा या उपक्रमासाठी उद्देश होता. अशा उपक्रमांमुळे मुलांमध्ये भक्ती, संस्कार आणि भारतीय परंपरेबद्दल आवेगीत निर्माण होते. – रिया झावरे, मुख्याध्यापिका, श्रीकृपा इंग्लिश मिडियम स्कूल

प्रीती म्हात्रे, निधी गुप्ता, सुचित्रा देव, अंकिता नाईक, रश्मि म्हात्रे तसेच संगीता गोंधळी, संपदा मानकर आणि माधुरी चुनेकर यांनी परिसर घेतले. या उपक्रमाचे पालकांनीही मनापासून कौतुक केले.

मगुरी, मगुरी, मगुरी

नॅंद्र मोदी २०१४ मध्ये लोकांचे सरकार आणण्याचे आश्वासन देत होते. म्हणून तर त्यांनी स्वतःला प्रधानसेवक म्हणण्याचे नाटक केले. पण आज २०२६ मध्ये मोदी राजवट सामान्य जनतेपासून शेकडो मैल दूर गेली आहे. मोदी आणि त्यांचा भाजप आजही निवडून येत असतील. पण लोकांच्या हृदयातले स्थान त्यांनी गम ावले आहे. त्याला कारण आहे मोदींच्या सत्तेने दाखवलेली मगुरी. माज. उद्दामपणा. आणि, ही मगुरी मोदींचे मंत्री, भाजपचे नेते यांच्यापुरतीच मर्यादित राहिलेली नाही. ती सत्तेच्या सर्व यंत्रणांमध्ये पाझरलेली आहे. आपल्या लोकशाही व्यवस्थेत न्यायालयांकडे खूप मोठी सत्ता असते.ही कोण्या पक्षीय सत्तेला बांधलेली नसतात व नसावीत असे गृहित आहे. पण आता तीदेखील राजकीय सत्ताधीशांप्रमाणे वर्तन करू लागली आहेत. दिल्ली आंदोलनातील पोलिसांच्या लाठीमाराबद्दल सर्वोच्च न्यायालयाचे लक्ष वेधण्याचा प्रयत्न केला गेला तेव्हा महामहीम सरन्यायाधीशांनी आमचा वेळ वाया घालवून का असा बाणेदार जबाब दिला. याच सरन्यायाधीश सूर्यकांत यांनी बेरोजगार तरुणांची तुलना झुळ्यांशी केली होती. त्यातूनच कॉकरोच जनता पार्टीचा जन्म झाला. त्यानंतर त्यांनी आपल्या बोलण्याचा विपर्यास केला गेला असा खुलासा केला. पण बूट से गई वो हौद से नही आती तसा प्रकार झाला. आज तीच बुडले राष्ट्रीय स्तरावचे आंदोलन उभे करीत असतील तेव्हा न्यायाधीशांच्या हृदयाला भगदांडे पडत असतील यात शंका नाही. मात्र न्यायालयांनी समतोल राहणे व वागणे अपेक्षित असते. एव्ही सामाजिक महत्त्वाच्या प्रश्नांवर न्यायालये स्वतः हून दखल घेतात. कितीतरी आंदोलनांमध्ये न्यायालयांनी यापूर्वी आंदोलकांच्या बाजूने हस्तक्षेप केला आहे. सरकारला चार गोष्टी सुनावल्या आहेत. पण आता बदलत्या राजवटीत सर्वच बदलले आहे. न्यायालये आंदोलकांच्या बाबतीत संवेदनशील उरलेली नाहीत. मुंबईत जरागे पाटील यांचे आंदोलन शांततापूर्ण रीतीने चालू होते. पण न्यायालयाला एकाएकी ते खटकले. दक्षिण मुंबईत हाहाकार उडाला आहे असे जणू चित्र उभे केले गेले व जरागे यांना बेमुदत धरणे कसे करू दिले जाते असा सवाल केला गेला. सरन्यायाधीशांनी तर पुढचा टप्पा गाठला आणि न्यायाची गरज असलेल्यांसाठी आपल्याकडे वेळ नाही असे उत्तर दिले.

पोलिसांचा नंगानाच

वास्तविक दिल्लीमध्ये काय घडले ते जगाने पाहिले. त्याबद्दल चिंता व्यक्त केली.वीस जुलैला कॉकरोच जनता पार्टीच्या मोर्चांच्या वेळी पोलिसांनी अक्षरशः नंगानाच केला. रस्त्यावरून शांततेने चाललेल्या तरुण मुलामुलींना विनाकारण झोडपून काढले. अश्वभूष सोडला. मुलींशी गैरवर्तन केले. या मुलांनी मोबाईलवर याचे व्हिडिओ शूट केले म्हणूनच ते सर्व जगाला कळले. अन्यथा, मोदी सरकाराची दत्ताली करणाऱ्या टीव्ही वाहिऱ्यांवरून हे आपल्याला कधीच कळले नसते. एका डीसीपी दर्जाच्या अधिकाऱ्याने एका मुलीला अकारण थप्पड मारली. एका ठिकाणी पोलिसच खासगी गाडीच्या काचा फोडताना दिसतो. आंदोलकांनी पोलिसांवर दाडफेक केली बगैरे स्टोऱ्या मिडियात सोडण्याचा भाजपने प्रयत्न केला. पण त्यांना यश आले नाही. आंदोलकांनी दंगा किंवा हिंसाचार केला, किंवा सार्वजनिक मालमत्तेचे नुकसान केले, नागरिकांशी गैरवर्तन केले असा एकही व्हिडिओ, एकही पुरावा केंद्र सरकारला आजतागायत देता आलेला नाही. असा एक जरी व्हिडियोआला असता तरी सरकारने आकाशपाताळ एक केले असते. आंदोलनाला बदनाम केले असते. हे शांततापूर्ण आंदोलन चिरडण्याचा सरकारने पुरेपूर प्रयत्न केला. जंतरमंतरवर जाऊन आंदोलकांचे स्ट्रेज तोडण्यात आले. लांबा नावाच्या एका वर्दीतील गुंडाने तर कळस गाठला. त्याने आंदोलकांना तर मारहाण केलीच. शिवाय, अभिजित दीपकेशोबत वाद घातला व त्याचा माईक खेचून घेतला. याचे व्हिडिओ उपलब्ध आहेत. दिल्ली पोलिस ही मगुरी करताहेत कारण त्यांना भाजपच्या सत्तेचा पाठिंबा आहे. मोदी सरकारातील सर्व यंत्रणांच्या सत्ता डोक्यात गेली आहे. याचमुळे सरकारने कॉकरोच पार्टीच्या दोघा नेत्यांना बैठकीसाठी बोलावून पहिल्या दिवशी दोन तास बसवून ठेवले. आज सरकार दिल्ली पोलिसांच्या अत्याचारांबद्दल माफी मागायला तयार नाही. उलट आंदोलकांवर गुन्हे दाखल केले गेले आहेत. मुंबईत एकही हिंसक प्रकार घडलेला नसताना निव्वळ आंदोलनासाठी जमले म्हणून ९०० गुन्हे नोंदण्यात आले आहेत. पोलिसांनी गुन्हे दाखल करायचे आणि मग नागरिकांनी न्यायालयाचे खेटे मारत राहायचे हे यामागचे कारस्थान आहे.

फूट पाडण्याचे प्रयत्न

दरम्यान, परिस्थिती हाताबाहेर जाते आहे हे लक्षात येताच मोदी सरकार आंदोलनात फूट पाडण्याचे प्रयत्न करू लागले आहे. त्यांना काहीसे यश मिळताना दिसते आहे. सोमम वांगचुक यांनी गुध्वारी मध्दरात्री अचानक आपले उपोषण मागे घेणे ही संशयास्पद गोष्ट आहे. वांगचुक यांचे काम मोठे आहे. त्यांच्या उपोषणामुळे या आंदोलनाला बळ मिळाले हेही खरे आहे. मात्र त्यांच्याकडून अशी कच खाण्याची अपेक्षा नव्हती. एवढीही ते रुग्णालयात होतेच. तिथे त्यांच्यावर उपचारही सुरू होते. अशा स्थितीत त्यांनी जेपी नड्डा आणि जितेंद्र सिंह यांच्या उपस्थितीत गुचपूचवणे उपोषण सोडणे हा आंदोलनाला दगा देण्याचा प्रयत्न होता. मुळात धर्मेंद्र प्रधान यांच्या राजीनामा ही आंदोलनाची प्रमुख मागणी आहे. त्यातच दिल्ली पोलिसांच्या अत्याचाराबद्दल त्यांच्यावर कारवाई करावी ही मागणीही महत्त्वाची उरली आहे. त्याबद्दल कोणतेही आश्वासन मिळालेले नसताना वांगचुक यांनी त्याच सरकारच्या प्रतिनिधींच्या हस्ते उपोषण सोडणे हे कोणालाही पटणारे नाही. वांगचुक यांनी उपोषण सोडले याचा सर्वनाच आनंद होईल. पण ते अशा प्रकारे सोडावे हे दुःखादयक आहे. वांगचुक किंवा अगदी दीपके हे भाजप व संधाच्या अजेंड्यानुसार वागत आहेत असा अनेकांचा आरोप आहे. राहुल गांधी यांच्या काँग्रेसला शह देण्यासाठी हे सर्व चालले आहे असे त्यांचे म्हणणे आहे. दीपके यांनी आपल्या वक्तव्यातून आतापर्यंत तरी हा आरोप खोडून काढला आहे. मोदी हे हुकुमशहा आहेत व मोदींचाच राजीनामा मागावा लागेल अशी भूमिका त्यांनी मांडली आहे. या स्थितीत वांगचुक यांनी मात्र काहीशी माघार घेतलेली दिसते. सुदैवाने जंतरमंतर किंवा देशभर जमलेली आंदोलक मंडळी या राजकारणाच्या पलिकडे आहेत. वांगचुकच काय, उद्या दीपके व इतरनाही बाजूला ठेवून हे तरुण पुढे जातील आहे असे आजचे चित्र आहे. कारण, पेपर फुटणे, नोकऱ्या न मिळणे हे त्यांना स्वतः ला झालेले त्रास आहेत. त्यातून त्यांची करियर बरबाद झालेली दिसते आहे. या बरबादीविरुद्धचा संताप हा त्यांच्या पोटातून आलेला आहे. वांगचुक किंवा दीपके हे त्या संतापासाठी माध्यम पुरवणारे नेते उरले. पण म्हणून हे तरुण सदैव त्यांच्या पायाशी निझा वाहणार नाहीत हे भाजपने लक्षात ठेवायला हवे. मोदींनी काल मध्दरात्री आणखी एक व्हिडियो जारी केला आहे. पण मोदींची जादू संपलेली आहे. आपण पाठिंबा देणाऱ्यांची एक अभंग, अभेद्य भिंत निर्माण केली आहे हा मोदींचा भ्रम तरुणांनी पार तोडून फोडून टाकला आहे.

। विचार

आषाढ मनात आशा घेऊनच उजाडतो. व्याकूळ होऊन संपूर्ण सृष्टी पावसाची वाट बघू लागते. इतर ऋतुपेक्षा पावसाळ्यामध्ये परिवर्तनाचे, सर्जनाचे सामर्थ्य असते. त्यात आषाढातला पाऊस हा जादूची कांडी फिरवल्याप्रमाणे तनामनाचा, सृष्टीचा स्वभाव बदलून टाकतो. मात्र यंदाच्या आषाढाला अनेक गमतीशीर, गंभीर, अनपेक्षित घडामोडींची पार्श्वभूमी लाभली. त्यामुळे मानवी मनाचा नव्याने ठाव घेण्याची संधी मिळाली.

यंदा बहुप्रतिक्षित पाऊस, उशिरा का होईना पण आला. वैशाख वणव्यात शरीर मनाची लाही लाही होत असताना आषाढाची चाहूल लागते. आषाढ मनात आशा घेऊनच उजाडतो. व्याकूळ होऊन संपूर्ण सृष्टी पावसाची वाट बघू लागते. उन्हाळा आणि हिवाळ्यापेक्षा पावसाळ्यामध्ये परिवर्तनाचे, सर्जनाचे सामर्थ्य असते. त्यात आषाढातला पाऊस हा जादूची कांडी फिरवल्याप्रमाणे तनामनाचा, सृष्टीचा स्वभाव बदलून टाकतो. हा पाऊस भूमीला तृप्त करतो, शेतकऱ्यांच्या जीवात जीव आणतो, कवी मंडळींच्या मनात कल्पनांचे मोहोर फुलवतो, साहित्यिकांच्या प्रतिभेला बहर आणतो, प्रेमिकांच्या मनात विरहाची आग पेटवतो तर जुन्याजाणत्यांना आठवणीत रमवून टाकतो. असा अनेकांच्या भावविश्वात वेगवेगळे बदल हा पहिला पाऊस घडवून आणत असला तरी सर्वसाधारणतः सार्वत्रिक आनंदाचं वातावरण निर्माण करण्याची शक्ती त्यात असतेच. आणि मग जुन्या कटू घटना काही काळासाठी तरी विस्मरणात जातात आणि मनात फक्त पाऊस उरतो.

या वर्षीचा उन्हाळा जरा जास्तच जाणवला. अर्थात आयुष्याचे कितीही उन्हाळे बघितले तरी... यंदाचा उन्हाळा जरा जास्तच होे, असं म्हणण्याचा प्रघात आहे. पण खरंच या उन्हाळ्यात डोऱ्यावर सूर्य आग तर ओकत होताच पण आजूबाजूला ज्या घटना घडत होत्या. त्यामुळे वातावरणातील दाहकता कमालीची वाढली होती. सुरुवातीला मे महिन्यात आला तो अधिक मास. अधिक मासात धार्मिक कार्य करायचा वरून (वरून म्हणजे साक्षात वरून – श्री विष्णू भगवानांकडून बरं का...) परवानाच मिळालेला असतो. पण आदेशानुसार कावांबाही करायची नाही, हा आपल्या भूतलावरचा नियम. त्यामुळे अधिक मासात जनमातसलौह अधिक अतिरेकी धार्मिक रूप बघून भर मे महिन्यात जरा जास्तच घाम फुटला. आदेशानुसार

जप, तप, व्रतवैकल्य सोडून यच्चयावत जामात मंडळींना दानधर्म करण्याचे सामूहिक उत्सव ठिकठिकाणी साजरे केले गेले. जितक्या जास्त जामातांचं पूजन, तितके जास्त पुण्य पदरी पडणार याची खात्री असल्यामुळे सख्खे, चुलत, मामे, मावस... अशा सगळ्याच जावंई वर्गाला प्रचंड लाभ मिळाला. याशिवाय नदीत स्नान करण्याचे आणि तिला प्रदूषित करण्याचे शास्त्रदेखील आवर्जून पाळले गेले. एकंदरीत, हा उन्हाळा रवशुराना जरा भारीच गेला.

त्यात नेमकं ‘नीट’ पेपरफूट प्रकरण उद्भवलं. खरं तर पेपर फोडण्याची यंत्रणा प्रचंड कठीण आणि किचकट असावी, असं माझं निष्ठाप मन सांगतं. वास्तविक, या पेपरफुटी यंत्रणेत गुंतण्यापेक्षा ‘नीट’चा अभ्यास नीट होऊ शकेल, हे ही माझं प्रामाणिक मत. पण हल्ली ‘बिकट वाट वहिवाट नसावी, घोपट मार्गा सोडू नको’ या पंथाचे लोक अल्पसंख्य असल्याने शिक्षक- विद्यार्थी, राजकारणी इ.इ. अनेकांनी या पेपरफुटी प्रकरणात नीट सहकार्य केले. त्यानंतर लगेलग टीईटीचाही पेपर फुटल्याने शिक्षकांचीही प्रवेश परीक्षा रद्द झाली. पेपरफूट प्रकरण तापल्यामुळे उन्हाळा अर्थातच जास्त कोपला. या घटना कशाबशा पचवण्यासाठी निष्ठाप जनतेची भर उन्हाळ्यात प्रचंड ऊर्जा खर्च झाली. तेवढ्यात भावी नवऱ्याला लोहाडावकून ढकलतून देऊन हत्या केल्याची बातमी समोर आली. लग्नाला नकार देण्याचा एक नवीन पर्याय तरुण विवाहेच्छू मंडळींसम र्ते उघड झाला. या घटनेच्या अनेक बाजूंचं माध्यमावर प्रचंड चर्चितचर्चण आणि दळण दळलं गेलं. इतकं की त्यात गुंतल्यामुळे या दाहक उन्हाळ्याकडे लक्ष द्यायला फुरसत मिळाली नाही.

। चर्चा आजची

भारतात महाराष्ट्राला संतांची भूमी म्हणून संबोधले जाते. या भूमीला लाभलेले सर्वांत मोठे सांस्कृतिक व आध्यात्मिक वैभव म्हणजे पंढरीची वारी. आजच्या आधुनिकतेच्या युगात अनेक वाहतुकीची साधने उपलब्ध आहेत. यातून सहज, आरामदायी आणि सुक्षिप्त प्रवास करता येतो. मात्र तरीही लाखो वारकरी पंढरपूरच्या दिशेने पायी प्रवास करतात. कधी कडक ऊन तर कधी मुसळधारणे तरुण अशा बदलत्या वातावरणात हा प्रवास चालू असतो. काही वारकरी तर अनवाणी पायाने चालत असतात. त्यामुळे त्यांच्या पायाला फोडही येतात. मात्र पांडुरंगाच्या दर्शनाच्या ओढ मनात असल्याने त्यांना हा प्रवास सुखकर वाटत असतो. यात ररुण पिढीच नाही तर वृद्ध देखील मोठ्या हौसेने सहभागी झाल्याचे दिसून येते. समाजातील भेदभाव दूर करण्यासाठीच संतांनी वारीची परंपरा सुरू केली आणि आजही संपूर्ण महाराष्ट्रात संतांचा वारसा दिसून येतो. गेली कित्येक वर्षे सुरू असलेली ही महाराष्ट्राची परंपरा आता देशातच नाही तर विश्वात लोकप्रिय झाली आहे. संपूर्ण महाराष्ट्रातून वारकरी व भाविक वारीमध्ये सहभागी होतात. दिवसेंदिवस वारीतील वारकऱ्यांची संख्या वाढत चालली आहे. वृद्धांप्रमाणे तरुण अशी आता वारीत सहभागी होत आहेत. सहकुटुंब वारी करणाऱ्यांची संख्याही वाढली असून आतारपर देशातील लोकही खास वारी अनुभवण्यासाठी महाराष्ट्रात येत असल्याचे दिसून येते.

वारीचे सर्वांत मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे तिथे असलेला समताभाव. वारीत कोणी श्रीमंत असतो, कोणी गरीब नसतो. जात, पात, धर्म या सगळ्या भिंती गळून पडतात. सर्वजण एकमेकांना माऊली म्हणून हाक मारतात आणि एकमेकांच्या पाया पडतात. हा संस्कार समाजात सामाजिक सल्लोखा आणि बंधुभाव टिकवून ठेवण्यासाठी अत्यंत महत्त्वाचा आहे.

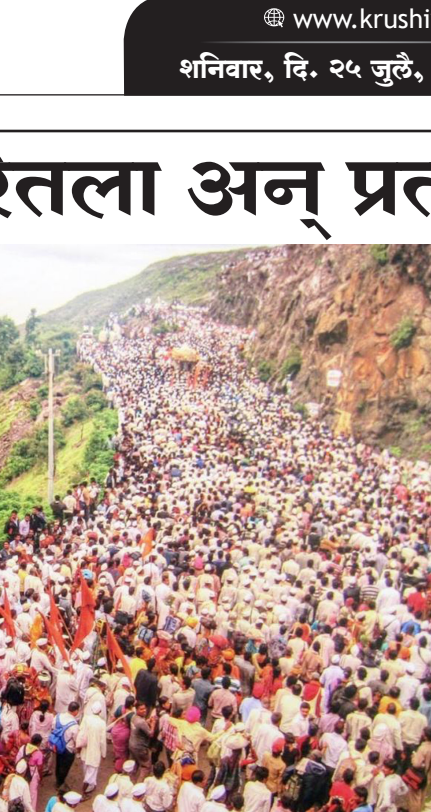
वारी ही बघण्यापेक्षा अनुभवण्याची गोष्ट आहे. कारण आजच्या डिजिटिच्या युगात माणूस पैसे कमावताना, नाट्यांसोबतच जबाबदाऱ्या सांभाळताना स्वतःलाच हरवून बसला आहे. आजच्या धावपळीच्या आणि तणावपूर्ण युगात माणसाला मानसिक शांततेची

आधुनिकतेच्या युगातही वारी परंपरा कायम

गरज आहे आणि वारी म्हणजे स्वतःला पुन्हा एकदा शोधण्याचा एक प्रवास आहे. वारी माणसाला स्वतः कडे पाहायला, स्वतःच्या मनात डोकवायला शिकवते. नामस्मरण, अभंग, संतांचे विचार, नामाचा गजर आणि अनेक वारकऱ्यांसोबतचा प्रदीर्घ प्रवास मन हलकं होते. मनातील दुःख, अहंकार, चिंता तसेच नकारात्मक विचार दूर होतात.

वारी माणसाला कठीण परिस्थितीतही आनंदी आणि समाधानी राहण्याची कला शिकवते. शेकडो मैलांचा पायी प्रवास, मिळेल ते अन्न आणि जागा स्वीकारणे, यातून वारकऱ्यांची शारीरिक क्षमता आणि मानसिक सहनशीलता वाढते. हा प्रवास माणसाला शिस्त, संयम आणि संकटांशी सामना करण्याचे बळ देतो. माणूस जेव्हा आपल्या सुख-सोयी सोडून, कडक ऊन-पावसाची पर्वा न करता शेकडो किलोमीटर पायी चालतो, तेव्हा त्याचा मीपणा गळून पडतो. वारीच्या वाटेवर ठिकठिकाणी हजारो मदतीचे हात वारकऱ्यांची सेवा करताना दिसून येतात. कोणी अन्नदान करतो, कोणी वैद्यकीय मदत देतो, तर कोणी मोफत सेवा पुरवतो, कोणी विश्रांतीची सोय करताना दिसून येते. यातूनच मनात परोपकाराची भावना रुजते. तर लाखो वारकरी एकत्रित असूनही त्यांच्यातील शिस्त कधी बिघडत नाही. त्यांची ही शिस्त समाजाला दिशा देणारीच असते.

एखाद्या निष्ठाप व्यक्तीचा जीव घेणं ही इतकी सहज, सोपी आणि साधी प्रक्रिया असते, याचा साक्षात्कार आजच्या तरुण पिढीला तसंच शालेय पिढीलाही झाल्याच्या धक्क्यातून सावरत नाही तोच विनोदाची (?) एक जात समोर आली. ज्या विनोदाला लाखो फॉलोअर्सनी उचलून धरलं, पुलं, आचार्य अत्रे, द. मा. मिरासदार, वि. आ. बुवा, मंगला गोडबोले, शिरीष कणेकर यांच्या विनोदावर पोसलेल्या आमच्या निष्ठाप पिढीसमोर एका नवीनच विनोदाचं महाद्वार उघडलं. वैद्यकीय, शिक्षण घेताना मृतदेहाचं डिसेक्शन करणं हा एक महत्त्वाचा टप्पा असतो. त्यामुळे शरीररचना स्पष्टपणे लक्षात येते. या संदर्भात एका स्टँड अप कॉमेडी शोमध्ये, पुरुष शरीराचं डिसेक्शन करताना...‘त्याच्या काही अवयवांवरून आम्ही ज्योक्स करतो’ असे गौरवोद्गार प्रथितयश कॉलेजमध्ये वैद्यकीय शिक्षण घेणाऱ्या एका विद्यार्थिनीने हसत हसत काढले. या तिच्या विनोदबुद्धी(?)ला प्रचंड लाईक्स येऊन क्षणाधर्थात ती प्रसिध्द झाली.

‘घटं भिद्यात्? पटं छिद्यात्? कुर्यात्? रासभरोहणम्? । येन केन प्रकारेण प्रसिद्धः पुरुष भवेत्? ।’

एका संस्कृत सुभाषितानुसार आजकालची परिस्थिती अशी आहे. प्रसिध्द होण्यासाठी कर्तृत्त्व, गुणवत्ता, कौशल्य यांची अजिबात गरज नाही. कपडे फाडणे, भांडी फोडणे, गाढवावर बसणे इत्यादी कृत्यांमुळेच माणूस कमालीच्या प्रसिद्धीला पावतो. असे अनेक सांस्कृतिक, वैचारिक, सामाजिक धक्के बसत असताना साक्षात वैशाख वणवाही फिका पडला. ‘मै चाहे ये करू, मै चाहे वो करू, मेरी मर्जी’ हे

गोविंदाचं गाणं मला अचानक आठवलं आणि हे गीतलेखन करणाऱ्या त्या द्रष्ट्या कवीवर्यांचं मला विलक्षण कौतुक वाटलं. मी कोरन ती पूर्व दिशा, असा कमालीचा आत्मविश्वास या गाण्यात आहे, जो हल्ली सगळ्यांमध्ये आढळतो. तो योग्य आहे की अयोग्य हे काळच ठरवणार.

या सगळ्या घटना कमी होत्या की काय, म्हणून धार्मिक स्तरावर एक धक्कादयक प्रकार उघडकीला आला. संपूर्ण देशाचं आराध्यदेवत असलेल्या, अभिमानाचा विषय असलेल्या अयोध्येच्या श्रीराम मंदिरात देणग्यांच्या निधीमध्ये, दागिन्यांमध्ये अफरातफर होण्याचा अनवस्था प्रसंग समोर आला. कायम विश्वास आणि श्रध्दा ठेवावी अशी काही ठिकाणं समाजमनात असतात, ज्यावर याव घालून या प्रसंगाने वैशाख वणव्यावरही कडी केली. पण, आणखी एक गंमतीची गोष्ट सांगायचीच राहिली. नुकतंच ऑटोचालकांना मराठीचे धडे देणं सुरू केलं गेलं होतं. तीन महिन्याची आगाऊ फी घेऊन मराठी शिकवणी आता कुठे रंगत आली होती तोच विधानसभेच्या सभापतींनी संसदेत अभिजात मराठीचा नवीन आविष्कार सादर केला. शिकवणीतले यूथी भय्या विद्यार्थी लगेच तावातावाने घरी आले आणि दुगनी फीसवा वापस दे दे, असं धरणं देऊन बसले. या आर्थिक फटव्यामुळे भर वैशाखात हूडहूडी भरली. असा हा चित्रविचित्र घटनांनी भरलेला वैशाख या वर्षी जरा जास्तच जाणवला आणि पावसाची वाट बघताना डोळ्यात प्राण आले. ‘मै चाहे ये करू, मै चाहे वो करू, मेरी मर्जी’ असं पावसानं म्हटलं असतं तर? माणूस आपल्या मर्जीने कसाही वागतो, पण निसर्गाने, ऋतूने नियमाप्रमाणेच वागावं अशी अपेक्षा करतो. पण पाऊस उशिरा का होईना, बरसला आणि साऱ्या कटू घटनांचा विसर पडेल असा आनंदही त्याने दिला. समाजाची ही रीतच आहे. प्रसंग घडतात, गाजतात, कपडं होतात आणि विस्मरणात जातात. घटनांमधून काही बोध घ्यावा, शिकवण घ्यावी अशी आज कुणाचीही मनोभूमिका नाही. शेवटी कालाय तस्मै नमः हेच खरं. हे लिहिता लिहिता इंद्रायणी नदीला पूर आल्याच्या बातम्या ऐकू आल्या. दरड खचून रहदारी बंद झाली. आता इंद्रिा संत यांच्या कवितेतल्या ओळींप्रमाणे ‘नको नको रे पावसा असा धिंगाणा अवेळी’ असं म्हणायची वेळ तर येणार नाही ना, अशी भीती वाटू लागली. पण त्यापेक्षा त्याच चालीवर ‘नको नको रे माणसा असे बेभान तू होऊ, आपल्याच लेकरांचा तू काळ नको होऊ’ असं म्हणणं जास्त संयुक्तीक वाटत आहे. आपल्या पुढच्या पिढीवर नेमके काय संस्कार घडतील, याचा विचार प्रत्येकाने करणं गरजेचं आहे. असो. इंद्रायणीला पूर आला, तरी वारकऱ्यांच्या विठ्ठल भक्तीचा महापूर इंद्रायणी नक्षीच समजून घेईल, कारण ती निसर्गाचा एक अंश आहे, माणूस नाही.

हैकॅक्संद

पावित्र्याने भारलेली आषाढी एकादशी!

आज (२५ जुलै) आषाढी एकादशी आहे. समस्त महाराष्ट्राचे आराध्य दैवत असलेल्या पांडुरंगाची, श्रीविठ्ठलाची मोठ्या भक्तीभावाने पूजा, आराधना, व्रत व उपवासा करण्याचा पवित्र दिवस. महाराष्ट्राच्या कानाकोपऱ्यातून टावस, मृदंगांचा गजर व हरिनामाचा जयघोष करत पंढरपूरच्या दिशेने तहानभूक्त विसरून उन्हा-पावसाची, कशाचीही तमा न बाळगता गेल्या महिनाभरापासून खडतर प्रवास करत शेकडो मैल पायी निघालेल्या वारकऱ्यांचा आणि पांडुरंगाच्या भेटीचा दिवस! खरे तर गेल्या काही शतकांपासून चालत आलेली ही वारकरी परंपरा म्हणजे केवळ धार्मिक विधी नाही, तर तो महाराष्ट्राचा संस्कृतिक आणि सामाजिक समरसतेचा, बंधुभावाचा आत्मा आहे. लाखो वारकरी जात, पात, धर्म आणि श्रीमंत-गरीब असा कोणताही भेदभाव न बाळगता एकत्र पायी चालतात. विशेष म्हणजे आजच्या वेगवान डिजिटल युगातही आषाढी वारीचे आकर्षण जराही कमी झालेले नाही. कारण तरुण पिढीही मोठ्या संख्येने या वारीत दिसून येत आहे. या दिवशी देव चार महिन्यांसाठी निद्रिस्त असला समज आहे, म्हणून आषाढी एकादशीला देवशयनी एकादशी असेही म्हटले जाते. तसेच या एकादशीला पद्मा एकादशी असेही एक नाव आहे. या दिवसापासून चातुर्मासही सुरू होईल आणि २० नोव्हेंबरला देवउत्तरी एकादशीला (कार्तिकी एकादशी) चातुर्मास संपेल. पवित्र्याने भारलेल्या आषाढी एकादशीच्या या दिवशी सर्वांना सुख, समाधान लाभावे हीच त्या पांडुरंगाचा चरित्र प्रार्थना!

– प्रदीप अनुसया शंकर मोरे

पंढरपूरची वारी- एक आध्यात्मिक सोहळा

। द्तिविशेष

महाराष्ट्रातील सर्वात मोठा लोकोत्सव म्हणजे पंढरीची वारी. दरवर्षी आषाढी – कार्तिकी एकादशीच्या निमित्ताने देशभरातून लाखो वारकरी पंढरपुरात दाखल होतात. शेकडो किलोमीटरचा पायी प्रवास केल्यानंतर विठुरायाचे झालेले मुखदर्शन साक्षात भागवंताप्राप्ती झाल्याचे सुख त्यांना देते. आधी रचिली पंढरी, नंतर वैकुंठ नागरी । संत नामदेव महाराजही आपल्या अभंगात सांगतात, जेव्हा नव्हते चराचर, तेव्हा होते पंढरपूर ! पृथ्वीवरील केवळ दोनच तीर्थक्षेत्रे नाश न पावणारी आहेत.

एक म्हणजे काशी आणि दुसरे म्हणजे पंढरपूर, कारण या क्षेत्रांचा अविनाशी तत्त्व असा महिमा भागवान शंकर आणि विष्णु यांनी आपल्या अखंड वास्तव्याने

कथन केला आहे. काशीमध्ये शंकराचे आणि पंढरपूरमध्ये विष्णूचे स्थूल रूपात अस्तित्त्व आहे; म्हणूनच प्रत्येक हिंदू इहलोकाची यात्रा संववण्यापूर्वी एकदा तरी काशीस अथवा पंढरपूरला जावे, अशी इच्छा बाळगून असतो. अशी थोरवी प्राप्त झालेले हे पंढरपूर तीर्थक्षेत्र

आहे. पृथ्वीवरी तीर्थे असती अपार । परी पंढरीची सर । एकाही नाही ।। असा कृपा संपादन करणाऱ्या एक व्यक्तीपेक्षा सर्व मिळून जेव्हा कृपा संपादनाचा प्रयत्न करतात, तेव्हा ती समष्टी साधना होते. चोखामेळा यांनी म्हटले आहे. काशीच्या पाच यात्रा, द्वारकेला तीन वेळा जाणे, या दोन्ही यात्रांनी जेवढे पुण्य मिळते, तेवढेच पुण्य एका पंढरपूरच्या वारीने मिळते. सर्व सुखाचे आगर आणि संत मंडळींचे माहेरघर असल्यानेच अघवी दुमडुमली पंढरी । भगव्या पताका खांद्यावरी । तुळशी वृंदावन डोक्यावरी । भाव भुकेल्यांची ही वारी ।, असे म्हटले जाते. संत ज्ञानेश्वरांनी वारी या व्रताचा प्रारंभ केला. तेव्हापासून चालू असलेल्या वारीमुळे पंढरपुरातील श्री विठ्ठलाची मूर्ती जागृतावरथेत आली आहे. वारकरी राम

कृष्ण हरी । असे नामसंकीर्तन सतत करत पंढरीस जातात. कलियुगात ईश्वराची दाखला संत नामदेव महाराज देतात, तर न करी आळस । जाय पंढरीशी । अवघी सुखराशी । तेथे आहे ।।, असे संत चोखामेळा यांनी म्हटले आहे. काशीच्या पाच यात्रा, द्वारकेला तीन वेळा जाणे, या दोन्ही यात्रांनी जेवढे पुण्य मिळते, तेवढेच पुण्य एका पंढरपूरच्या वारीने मिळते. सर्व सुखाचे आगर आणि संत मंडळींचे माहेरघर असल्यानेच अघवी दुमडुमली पंढरी । भगव्या पताका खांद्यावरी । तुळशी वृंदावन डोक्यावरी । भाव भुकेल्यांची ही वारी ।, असे म्हटले जाते. संत ज्ञानेश्वरांनी वारी या व्रताचा प्रारंभ केला. तेव्हापासून चालू असलेल्या वारीमुळे पंढरपुरातील श्री विठ्ठलाची मूर्ती जागृतावरथेत आली आहे. वारकरी राम

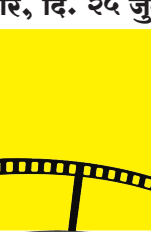
कृष्ण हरी । असे नामसंकीर्तन सतत करत पंढरीस जातात. कलियुगात ईश्वराची दाखला संत नामदेव महाराज देतात, तर न करी आळस । जाय पंढरीशी । अवघी सुखराशी । तेथे आहे ।।, असे संत चोखामेळा यांनी म्हटले आहे. काशीच्या पाच यात्रा, द्वारकेला तीन वेळा जाणे, या दोन्ही यात्रांनी जेवढे पुण्य मिळते, तेवढेच पुण्य एका पंढरपूरच्या वारीने मिळते. सर्व सुखाचे आगर आणि संत मंडळींचे माहेरघर असल्यानेच अघवी दुमडुमली पंढरी । भगव्या पताका खांद्यावरी । तुळशी वृंदावन डोक्यावरी । भाव भुकेल्यांची ही वारी ।, असे म्हटले जाते. संत ज्ञानेश्वरांनी वारी या व्रताचा प्रारंभ केला. तेव्हापासून चालू असलेल्या वारीमुळे पंढरपुरातील श्री विठ्ठलाची मूर्ती जागृतावरथेत आली आहे. वारकरी राम

इच्छा पूर्ण करण्यासाठी विठ्ठल पंढरपुरात आला आहे. देव भावाचा भुकेला आहे, याची प्रचीती घ्यायची असल्यास पंढरपूरला जावे. शिस्तीचे दर्शन हे पालख्यांचे आणखी एक वैशिष्ट्य म्हणावे लागेल. प्रत्येक दिंडीची रचना ठरलेली आहे. प्रारंभी भगवे ध्वजधारी वारकरी, मग तुळशी-वृंदावन घेतलेली महिला, त्यामागे टाळकरी, नंतर विणेकरी अशीच सर्व दिंड्यांची रचना असते. टाळ वाजवणाऱ्या वारकऱ्यांचा पदऱ्यासही लयबद्ध असतो. भले टाळकरी-वारकरी शेकडोंच्या संख्येने का असेना! वैयक्तिक जीवनातील अभिनिवेचे बाजूला ठेवून ईश्वराच्या नामस्मरणात देहभान विसरायला लावणारा आध्यात्मिक सोहळा म्हणजे पंढरपूरची वारी!

– मोक्षदा घाणेकर

कलाक्षेत्र

“मंगल गाणी दंगल
गाणी” पासून अशोक
हॉडे यांचे चौरांग संस्थेचा प्रवास
सतत अंगरेज १९८७ सालापासून
सुरू झाला. पुणे जिल्ह्यातील
जुन्नर तालुक्यातील उंज्रय या गाव
पुजुले १९७५ मध्ये जमलेले
तेथेच लहानपण गेलेले अशोक
हॉडे यांनी आपल्या गावाकडील
अनेक प्रकारच्या लोककलांचा
वारसा मिळविला. गावामध्ये
तमाशाचा बंदी होती; पण भजन,
लखीत, लळीत आणि नाटक यांचे
परंपरा होती. लळीतांचा मान हॉडे
यांचे घराण्यात होता व सूत्रधारपद
त त्यांच्या घराबज होते. त्यांचे
आजोबा नयुजी विठोजी पाटील
हॉडे म्हणजे गावातील एक हुशार
पण निश्कर अवलिया होते. ते
पौराणिक ग्रंथांचे अर्थ सांगत.
गावातील भांडण तरे सोडवत.
सरकार दबारातील कामे करून
दत्त अर्जत, आंचे माहेर म्हणजे
जुन्नर तालुक्यातील काळवाडी
हे गाव. त्याची तऱ्हा तर
आजोबां वेगळी होती. या गावात
जरेला तमाशाचे फुडलात.
गंसच्या बऱ्यांच्या जेड जागत.
तमाशे कालीमातेच्या मंदिरासमोर
होत. हौसाबाई काळे, चंद्रकांत
ढवळपुरीकर मंडळी, मंजुळा
कोल्हापुरीकर, दत्ता महाडिक, दाद
इंदुरीकर आदी तमाशा साम्राटांचे
तमाशे गावाच्या जरेत होत,
आणि हे सारे आजोळी महायत्ना
अशोक हॉडे यांचा लहानपणी संध
मिळाली. एका बाबतीला लोकनाट्य
तमाशांचे वर्ग, तर दुरीकडे

रंगबहार

शरद कोरडे

मजन, कीर्तन व लळीत अशा सवर्गीण लोककला व संस्कृतीचे पात्र लहान वयातच मिळाले. त्यांचे बघील कितसनराव नाथजी हांडे हे इयत्ता सातवीला म्हणजे वर्ल्डिस्कुलर फायनलमध्ये पुणे जिल्ह्यात दुसरे आले होते. त्यांना तलाठ्याची नोकरी चाळून आली; पण, 'तलाठी झाल्यास तर वडील मागने पैसा मिळवशील' असे म्हणून आंबोबांनी त्यांना मुंबईला हमाली कायला पाठवले. कॉफई मार्केटमध्ये त्यांनी काही काळ हमाली केली, त्यानंतर त्यांना एका मीलमाली कामगार म्हणून नोकरी मिळाली, आणि तेथे त्यांनी मुंबईत आंब्याचा व्यवसाय सुरू केला. वृत्तीने वावरी. त्यामुळे 'देवाचीये द्वारी उभा क्षणभरी' असा जीवन सिद्धांत. माऊलीची भक्ती आणि माऊलीचे कृपा हेच तत्त्वज्ञान. वडील मुंबईला आणि मुले सर्व गावाला आर्जवळ आणि मुले त्या काळजी जाग्याची अपरीह्यादा त्यांच्याकडे होती. पुढे प्राथमिक शिक्षण झाल्यानर अशोक हांडे आले.सह मुंबई काळबादेवीला आले. त्यांनी रुपाले कलेंजमध्ये प्रवेश घेतला व शिक्षण घेत असताना त्यांनी वडिलांना आंब्याचा व्यवसायात मदत करण्यास सांगितले. कीर्त. कोकणातील हापूस आंबे मुंबईत आणून विकायचा व्यवसाय

अशोक हांडे!

मराठी बाणा आणि ताठ कणा

वासुदेव, लग्नानंतरच्या
जागरणाला आलेली वाच्या
मारी, सौंदर्याच्या नवे नवे

खूप चांगला
चालला. त्यामुळे
आर्थिक स्थिरता
आली. अशोक हांडे
यांनी लहान वयातच लोककलांचे
बाळकडू घेतले होते. भास्व,
भजन, ललीत, नाटक असा
उत्साही बाज, तर जात्यावरची
गाणी, मोटेवरची गाणी, बेलगाडी
वरची गाणी, शेतात काम
काताना लयबद्ध गाणी, इथपासून
ते उजाडता उजाडता आलेला
वासुदेव, लग्नानंतरच्या जागरणात
आलेली वाघ्या मुक्की गोंधळी,

जोगवे,
वैदेही आदी
लोककलांचे
शिक्षण त्यांना बालवयसातून
मिळाले होते; पण आत दडलेला
कलावंत त्यांना स्वस्थ बसू
देत नव्हता. या लोककलांवर
लेणीगांवांवर आधारित दर्जे
दार मराठी कार्यक्रम करायचे
ठरवून त्यांनी प्रथम 'मंगल गाणी
ते दालगाणी' हा कार्यक्रम
सिकातच समोर आणला.
सकाळच्या भूपाळीपासून
उजाडता उजाडया गावाचे येणारा

वासुदेव, लग्नानंतरच्या जागरणाला आलेली वाध्या मुश्कळी, गोंधळी, लग्नाचांचे तांडे, शिवमंदिरात एकतारीत भजन म्हणणारा साधू असा मराठी संगीताचा अस्सल बाज त्यांनी संगीत नृत्य माध्यमातून 'मराठी बाणी' रमंचकार आणला आणि प्रेक्षकांचा त्यांना उडंड प्रतिसाद मिळाला. ५०-६० कलाकारांच्या तांड्यातून विषय वाचपट्टभर व अन्य प्रदेशातही अनेक कार्यक्रम झाले व 'चौरींग' संस्थेचे नाव सर्वत्र झाले. त्यानंतर कार्यक्रमाला पट व विविध विषय यांच्यामुळे कलाकारांची संख्या १५०

वर गेली. अनेक जुन्या-नव्या चिपट गीतांवर आधारित गाणे व नृत्य यांचा मेळ साधून प्रसंगी प्रोजेक्टरवर पाठीमागे दृश्य दाखवीत 'आवाज की दुनिया' व 'मराठी बाणा' या गीतनृत्यांचा अप्रतिम कार्यक्रम चौरंगने रसिकांसमोर सादर केला, आणि रसिकांना तृप्त केला. भारतातील स्वातंत्र्यसंग्रामावर आधारित क्रांतिकारकांच्या बलिदानावर व सत्याग्रहांवर व भारतीय राजकारणावर तसेच सर्व विविध स्वातंत्र्य चळवळींचा इतिहास सांगणारा 'आझादी ६०' हा स्फूर्त देणारा कार्यक्रम रंगमंचावर आणून चौरंगने आपले राष्ट्रीय कर्तव्य ही पार पाडले. कवी पी. सावळाराम यांच्या गीतांवर आधारित 'गंगा यमुना', लता मंगेशकर यांच्या गाजलेल्या गाण्यांवर व त्यांच्या वयाच्या अमृत महोत्सवाच्या निमित्ताने 'अमृत लता', माणिक वर्मा यांनी गायलेल्या गाण्यांवर आधारित 'माणिक मोती' हा कार्यक्रम सादर केला. 'माणिक मोती' या कार्यक्रमाचे निवेदन भक्ती बर्वे यांनी केले होते. त्यानंतर मधुबाला या हिंदी चिपटपट्टीला पडलेल्या नितांत सुंदर स्वप्नांवर आधारित 'म धुरबाला' हा कार्यक्रम व त्यानंतर 'गाणे सुहाने' असे दर्जेदार कार्यक्रम अशोक हांडे यांनी रसिकांना बहाल केले. गेली तीन दशके चौरंगने आपले दर्जेदार कार्यक्रम घेऊन महाराष्ट्रभर नव्हे तर; देशज्या

कोपन्या-कोपन्यात दौरे केले. विश्वात ही लंडन, न्यूयॉर्क, दुबई, युरोप आदी ठिकाणी गेल्या ४० वर्षात केलेल्या कार्यक्रमांची संख्या सुमारे सात हजारांवर आहे. या सर्व कार्यक्रमांवर सोन्याचा कळस चढवला तो 'मराठी बाणा' या कार्यक्रमाने. या कार्यक्रमाले मोठे नेपथ्य, कपडे पट, ध्वनी नियंत्रण, प्रकाशयोजना, मेकअप, गायक गायिका, वाद्य वृंद व तंत्रज्ञान, बॅकस्टेज वर्कर्स, कलाकार असा दीडशे माणसांचा तांडा घेऊन कोपन्या विश्वा दौरेही केले. मराठी भाताचे आतापर्यंत दोन हजारांहून जास्त प्रयोग झाले आहेत. रिलायन्स इंडस्ट्रीजच्या चैनी साहेबान्या एम.टी.डी.सी.एच्या माध्यमातून एक परदेशी कुळ भाड्याने घेऊन मुंबई ते गोवा अशा कोकण दर्शनाचा कार्यक्रमाला आखला. यांत अनेक देशांचे राजदूत, परदेशी पाहुणे व अनेक मान्यवर व्यक्ती अशा तीनशे जणांना आमंत्रित केले होते. त्यांना आपली परंपरा, नृत्य असा कार्यक्रमाची झलक दिलेले मराठी कार्यक्रम करणाऱ्या आह्लाद चौगुंरच्या हॉर्डेनी स्वीकारले. 'आपली बोली आपला बाणा' हा कार्यक्रम २३ नोव्हेंबर २००३ रोजी १०० कलाकारांना घेऊन अशाच हॉडे यांनी केला व भाषा कळत नसतानाही देशो देशांच्या प्रतिनिधींनी या प्रयोगाचे हाच भरून काढले. ते हाच कार्यक्रम पुढे 'मराठी बाणा' म्हणून दीडशे कलाकारांसह मराठी

रंगभूमीवर आला व त्याने इतिहास घडविला. मधुबाला हे हिंदी चित्रपटसृष्टीला पडलेले एक सनोरी स्वप्न! हिला भारताची मल्लि मेनरो म्हणून गौरविले जाते, हीच हस्यां मुरडणं लाजणं या सगळ्यांवर प्रेक्षकांना घायाळ करणारी अलौकिक सौंदर्याची खाण, जी एक जागतिक दंतकथा बनलेली मधुबाला या चित्रपटसृष्टीत होऊन गेली हेच एक आश्चर्य होते. चौरंगाने तिच्या जीवनपटाचा वेध

‘मधुबाला’ या कार्यक्रमात घेतला. अशोक हांडे यांनी गायक, वादक व प्रेक्षक या त्रिकोणाला चौथी मिती दिली. प्रत्यक्षातले वास्तव आणि चित्रपटातला आभासी वास्तव यांची नाट्यमय वळण घेत पटकथा लिहिली. मधुबालाचे यश, आनंद आणि यातना, दुःख यांचा सुख संगम साधू मानवी नात्यांना आगळे परिणाम दिले व मधुबालाने कार्यक्रमांमाला एका वेगळ्या उंचीवर नेऊन ठेवले. अशोक हांडे यांनी चौरंगाच्या कार्यक्रमासाठी पटकथा ही कार्यक्रमाची जान आहे हे हेरून सांगितीक कार्यक्रमाला निवेदन प्रभावी होण्यासाठी किस्से, शेरशायरी, भागदस्त शब्दांकन करून आपले कौशल्य पणाला लावले व कार्यक्रम यशस्वी केले. चौरंगची ही धोडदोड अजूनही त्याच वेगाने सुरू आहे याबाबत अशोक हांडे यांना शुभेच्छा देऊया.

तरुणांनो, तुम्ही रोज जे खात आहात, ते सुरक्षित आहे का ?
हाच अंगावर काटा आणणारा प्रश्न घेऊन येतोय धाडसी चित्रपट
'द इंडिया स्टोरी : स्लो पॉइझन नून प्रोग्रेस'. आपल्या शेतीत
होणारा कीटकनाशकांचा अनिर्बंध वापर आणि त्याचा आपल्या आरोग्यावर
होणारा जीवघेणा परिणाम यावर हा चित्रपट थेट प्रकाश टाकतो.
ग्लॅमरमध्या दुनियापलीकडे जाऊन समाजाला अंतर्मुख करायला लावणा-
ऱ्या एक अत्यंत महत्वाची कथा दिग्दर्शक चेतन डीके यांनी पडद्यावर आणली
आहे. यात काजल अग्रवाल आणि श्रेयस तळपदे यांच्या तगड्या भूमिका
असून, हा केवळ चित्रपट नसून लाखो लोकांच्या अस्तित्वाचा लढा आहे.
सि.टी. स्टुडिओजची भव्य निर्मिती असलेला हा चित्रपट हिंदी, तेलुगू आणि
तमिळ भाषेत तुमच्या जवळच्या चित्रपटगृहात येत आहे. हा मनोरंजनाचा
नवा ट्रेड चुकवू नका,

जागरूकतेची नवी पहाट

बॉ लिवूडमध्ये स्वतःच्या हिंमतीवर स्थान निर्माण करणाऱ्या तण्णाईची आयकॉन यामी गौतम हिने इतिहास रचला आहे! ७२ व्या राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कारांवर यामीने आपले नाव सुवर्ण अक्षरात कोरले आहे. तिचा अत्यंत गाजलेला आणि अंगावर शहारे आणणाऱ्या 'आर्टिकल ३७०' या चित्रपटाने सर्वोत्कृष्ट फीचर फिल्मचा राष्ट्रीय पुरस्कार पटकावला आहे, तर स्वतः यामीला 'सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री' हा सर्वोच्च राष्ट्रीय पुरस्कार जाहीर झाला आहे.

‘हा सन्मान म्हणजे केवळ एक टाँकी नसून, अनेक वर्षांच्या अखंड परिश्रमाचे आणि प्रतीक्षेचे फळ आहे, हा सन्मान आयुष्यभर सांठवा राहील’ अशी भावनिक्त दाद यामीने सोशल मीडियावर दिलेली आहे. स्टारडम्पेक्षा अभिनयाचा कस महत्त्वाचा असतो, हे यामीने पुन्हा एकदा सिद्ध केले आहे. दर्जदार सिनेमा काय असतो आणि तो कसा जगला जातो, हे अनुभववण्यासाठी तरुणांनी ‘आर्टिकल ३७०’ पुन्हा एकदा अनुभवायलाच हवा. यामीच्या या अभूतपूर्व आणि प्रेरणादायी यशाला जल्लोष आता संपूर्ण सिनेसृष्टीत साजरा होत आहे।

यामीचे राष्ट्रीय यश

आध्यात्मिक रूपेरी महागाथा आणि सिनेविश्वातील सर्वात भव्य आणि बहुप्रतीक्षित चित्रपट ‘रामायण: पार्ट - १’ ची अधिकृत घोषणा झाली असून, दिल्लीतील ‘प्रथम संकष्ट’ या दैवी सोहळ्याने या महासिनेमाला ताल्या मोहिमेला सुरुवात झाली आहे. या भव्य काव्यक्रमात सिनेसृष्टीसह आध्यात्मिक क्षेत्रातील दिग्गजांची मांदियाळी जमली होती. अभिनेता यशने यावेळी रणबीर कपूरच्या सर्पमर्णाचे कौतुक केले, तर संपूर्ण सोहळ्याचे आकर्षण ठरली ती सीतेची भूमिका साकारणारी तरुणांची लाडकी अभिनेत्री साई पल्लवी!

दिदर्शक नितेश तिवारी यांनी साई पल्लवीच्या अफाट तयारीचे कोतुक केले आहे. या पवित्र भूमिकेसाठी स्वतःला मानसिक आणि आध्यात्मिकदृष्ट्या शक्य तितके शुद्ध ठेवण्याचा अनेकां प्रयत्न केल्याचे साईने सांगितले. आजच्या ग्लॅमरस युगात भूमिकेच्या पावित्र्यासाठी घेतलेली ही मेहनत तरणाईला थक करणारी आहे. भारतीय संस्कृतीचे सर्वात मोठे महाकाव्य असा नव्या पिढीसाठी अत्यंत भव्य दिव्य रूपात रुपेरी पडद्यावर येण्यास सज्ज झाले आहे.

‘रामायण’ साठी साईं पल्लवींची विशेष तयारी

हास्याचा खळखळता झरा मराठमोळ्या विनोदाचा अफलातून जल्लोष!

धनंजय शेट्टे

श्रमेश बेटकर

शनिवार, दि. १८ जुलै २०२६ रोजी डॉबिवली येथील सर्वेश हॉल येथे सायंकाळी ७.०० वाजता सादर झालेला श्रमेश बेटकर यांचा 'थोडं नंदा थोडं थाटी!!' हा मराठीभाषा स्टॅण्ड-अप कॉमेडी शो रसिकांसाठी हास्याचा, आनंदाचा आणि निव्वळ मनोरंजनाचा अविस्मरणीय सोहळा ठरला. प्रेक्षकांच्या उत्कृष्ट प्रतिसादामुळे हा कार्यक्रम हाऊसफुल्ला इतला आणि सभागृहात सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत हास्याच्या लाटा उसलत राहिल्या.

आजच्या धकाधकीच्या, तणावाग्रस्त आणि
स्पर्धात्मक जीवनात दोन तास मनमुराद
हसविणारे हे खरोचक एखाद्या तपस्वी
कलाकारालाच शक्य होते. श्रमेश बेटकर
यांनी आपल्या विलक्षण विनोदबुद्धीच्या,
तल्लख निरीक्षणशक्तीच्या आणि प्रभावी
सादरीकरणान्या जोरावर हे अशक्य
वाटणारे कार्य सहज साध्य करून दाखवले.
आबालवृद्ध प्रेक्षकांना एकाच छायाखाली
खळखळून हसवत त्यांनी प्रत्येकाच्या
चेहऱ्यावर आनंदाचे इंध्रधनुष्य फुगवले.

श्रमेश बेटकर यांच्या सादरीकरणाची
खरी ताकद म्हणजे विनोदाचे अचूक
टायमिंग, नेमकी शब्दफेक,
मराठी भाषेवरील प्रभुत्व
आणि सहजसुंदर
संवादशैली. त्यांच्या प्रत्येक
वाक्यातून बुद्धिमत्तेचा
झरा वाहताना जाणवतो.
साध्या-साध्या दैनंदिन
प्रसंगांमध्येही ते असा
विनोद शोधतात की,
प्रेक्षक नकळत स्वतःच

त्या प्रसंगामध्ये रमून जातात आणि हास्याचा प्रवृद्ध स्फोट घडतो. कार्यक्रमात त्यांनी केवळ विनोदचा नाही तर आपल्या अभिजात वक्तृत्वकेलाही, सुलभ गाण्याचा आणि दमदार नृत्याविष्काराचेदेखील अप्रतिम संगम घडवून आणला. त्यामुळे हा कार्यक्रम केवळ स्टॅण्ड-अप कॉमेडी न राहता एक संपूर्ण मनोरंजन महोत्सव बनला. त्यांच्या नृत्यातील उत्स्फूर्तता, गायनातील माधुर्य आणि अभिनयातील सहजता यामुळे कार्यक्रमाला एक वेगळीच संहता प्राप्त झाली. श्रेष्ठ बेटक यांच्या विनोदाची आणखी एक वैशिष्ट्यपूर्ण बाजू म्हणजे त्यांच्या राखीत कोरपेखळ्या. या कोणत्याही विशिष्ट व्यक्तीवर किंवा पक्षावर भाष्य करण्यासाठी नसून, समाजातील भ्रष्ट प्रवृत्ती, विसंगती आणि दाम्भिक मानसिकतेवर नेमके बोट ठेवण्याचा आहे. अत्यंत संयम, संवेदनशीलता आणि तरातय राखत त्यांनी समाजीक वास्तवावर भाष्य केले. त्यामुळे प्रेक्षक केवळ हसत नाहीत, तर अंमूमुखीही होतात. विनोदाच्या माध्यमातून संसृष्टीकालाचरणाची ही कला अत्यंत थोड्या कलाकारांकडे असते

आणि श्राश बेटकर यांनी ती समर्थपणे आत्मसात केली आहे. त्यांच्या लेखनात मिश्रकलपणा आहे, निरीक्षणात सूक्ष्मता आहे आणि सादरीकरणात जिव्हाळा आहे. समाजातील विविध स्वभाव, नातेसंघ, कौटुंबिक घडामोडी, बदलती जीवनशैली आणि मानवी स्वभावातील विचित्रता यांचे त्यांनी केलेले चित्रण हुकूचे वसंतववादी आहे की प्रत्येक प्रेक्षकाला त्यात स्वतःचे प्रतिबिंब दिसते. हाच त्यांच्या लेखकांच्या खरा गाथा आहे.

संपूर्ण दोन तासांचा कार्यक्रम कुठेही रंगवत नाही, कंटाळवाणा होत नाही किंवा गती सोडत नाही. उलट, प्रत्येक क्षणी नवा विषय, नवा पंच, नवा विनोद आणि नवा आनंद प्रेक्षकांच्या भेटीला येत राहतो. टाळ्यांचा कडकडाट, हास्याचे फवारे, “वस मोअर”च्या आरोळा आणि सततचा लाफत यामुळे सभागृह आकाशः दुमदुमूंगे गेले होते. एकट्या कलाकाराच्या खांद्यावर संपूर्ण कार्यक्रमाची जबाबदारी ठेवते. दोन तास झालो प्रेक्षकांनी पिळवतून उरते हे खरोखरच शिवधनुष्य पेलण्याइतके कठीण काम आहे. मात्र श्राश बेटकर यांनी

आपल्या असामान्य कलागुणांचा बळगट हे आव्हान असलेल्या समर्थपणे पेलले. त्यांच्या आत्मविश्वासावरून सादरीकरणाने, अफलातुन लेखनशैलीने आणि प्रभावी रांगमंचीय उपस्थितीने हा शो एका वेगळ्याच उंचीवर नेऊन ठेवला. आजच्या काळात प्रेक्षकांना केवळ विनोद नको असतो, तर दृग्गंज, सुसंस्कृत आणि कुटुंबासह पाहता येईल असे मनोरंजन हवे असते. श्रमेश बेदकर यांचा 'थोडं नांटी थोडं थाटी!' हा कार्यक्रम या सर्व अपेक्षांवर शंभर टक्के खरा उतरतो. हास्य, व्यंग, संगीत, नृत्य, अभिनय, सामाजिक भान आणि मराठोळ्या संस्कार यांचा सुरेख मिलाफ या कार्यक्रमामुळे मनभावयला मिळतो.

अत्यावधीतच प्रचंड लोकप्रिय ठरत असलेला हा शो भविष्यात मराठी स्टॅण्ड-अप कॉमेडीच्या क्षेत्रात एक वेगळा मार्गदर्शक बनून, या शब्दा शंका नाही. श्रमेश बेदकर यांच्यासारख्या गुणी, अग्रगण्य आणि समर्पित कलाकारामुळे मराठी मनोरंजनविषय अधिक समृद्ध होत आहे, ही प्रत्येक मराठी रसिकासाठी अभिमानाची बाब आहे.

